

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/175/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021201344
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:0021201344.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti P. Q. nar. XX.X.XXXX a W. nar. X.X.XXXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce detí rodičov Q. P. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na P. ul. č. XX v E. a E. P. nar. X.X.XXXX bývajúceho na P. ul. č. XX v E. toho času na D. ul. č. XX v P. zastúpeného advokátkou JUDr. Henrietou Hirjakovou so sídlom na Nám. osloboditeľov č. 1 v Michalovciach v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 2P/38/2021 - 10 z 30.3.2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v napadnutých výrokoch I. a. II.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením takto rozhodol:

„I./ Nariaďuje, že maloletá W. P., nar. X.X.XXXX, sa odovzdáva do osobnej starostlivosti matky.

II./ Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Michalovce pod spisovou značkou 23P/197/2020 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom P..

III./ Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 23.3.2021 ohľadne maloletého Q. P., nar. XX.X.XXXX, zamietla.“

2. Proti tomuto uzneseniu, v časti výrokov I. a II., podal otec v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku. Konštatoval, že dňa 25.11.2020 definitívne odišiel zo spoločnej domácnosti po tom, čo matka dňa 17.11.2020 napadla mal. W. a bola privolaná policajná hliadka, o čom ako dôkaz predkladá list z priestupkového konania sp.zn. OU-MI-OVS-2020/020790-00 a video nahrávku. Ďalej uviedol, že medzi rodičmi bola ústna dohoda o úprave styku/ striedavej starostlivosti, pričom tento prebiehal bezproblémovo do času, kým doručil vyjadrenie do konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré prebieha na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 23P/178/2020. Keď sa začal zaujímať o zdravotný stav mal. W. a komunikovať s kolíznym opatrovníkom, matka ho vyzvala, aby maloletú vrátil domov, no táto to odmietla, čo vyplýva aj z predloženého videozáznamu. Výsledkom jeho spolupráce s kolíznym opatrovníkom bol návrh dohody o úprave jeho styku s mal. W. a ochota naďalej jednať s matkou o tejto úprave. Ďalej uviedol, že s maloletou navštívil dňa 28.3.2021 stomatologickú ambulanciu, kde jej bolo pri preventívnej prehliadke zistených 11 zubných kazov. Matka predmetnú dohodu, predloženú kolíznemu opatrovníkovi 23.3.2021, odmietla z dôvodu, že on je psychopat, nebola vôbec ochotná jednať a snažiť sa o kompromis. Namiesto toho matka podala dňa 24.3.2021 návrh na vydanie neodkladného opatrenia, v ktorom tvrdila, že on jej nechce vydať maloletú a odmieta s ňou komunikovať. Uznesenie o nariadení

neodkladného opatrenia matka prevzala osobne na súde 31.3.2021, čo podľa jeho názoru preukazuje, že už mala vedomosť o tom, že bolo vydané. Tvrdil, že on nemal o vydaní napadnutého rozhodnutia žiadnu vedomosť a zásielka bola k dispozícii na doručenie až 7.4.2021. Dňa 31.3.2021 si matka prišla prevziať maloletú za asistencie polície, ktorá mu nedoručila neodkladné opatrenie, neoboznámila ho s ním ale dostavila sa iba ako ochranná hliadka matky, čo je v rozpore so zákonom a tento protizákonný záťah bude ešte riešiť zákonnými prostriedkami. Maloletá odmietla matku a bála sa jej, no na druhý deň ju matke odovzdal. Tvrdenia matky v návrhu o tom, že mal. W. plače keď sa od neho vráti označil za nepravdivé. Z predložených dôkazov - videonahrávok zo dňa 1.4.2021, 13.3.2021 a sms komunikácie s matkou je preukázané, že maloletá s matkou nechcela odísť a pri odchode od neho plače. Poukázal na ďalšie predložené videonahrávky z 28.3.2021, 30.3.2021 a 2.4.2021, z ktorých vyplýva, že maloletú pripravoval na návrat domov k matke, vysvetľoval jej, že musí odísť, a že maloletá vtedy začala veľmi plakať. Po tom, ako odovzdal mal. W. matke, snaží sa s deťmi stretávať a navštevuje ich v mieste bydliska. Tvrdil, že matka spočiatku odmietala prítomnosť v rodinnom dome a regulovala kedy sa môže s deťmi stretávať. Dňa 16.4.2021 mu matka odmietla dať maloletú k telefónu a po tom, čo s ňou komunikoval bola maloletá pod vplyvom nejakých liekov, ktoré utlmovali jej kognitívne schopnosti, pretože rozprávala lá mavou rečou, čo vyplýva z predloženého videohovoru s maloletou. Tvrdil, že disponuje videonahrávkou, kde matka, pod vplyvom alkoholu, ubližovala maloletej, čo preukazuje, že nie je schopná sa o ňu postarať a ohrozuje jej bezpečnosť. Ďalej tvrdil, že matka má od roku 2018, kedy jej zomrela matka, psychické problémy, pretože nezvláda jej stratu, užíva lieky ako xanax a lexaurin a zapíja ich vínom. Matka vystupuje pred súdom a známymi ako obeť, čo sa vôbec nezakladá na pravde. Matka na neho fyzicky zaútočila, čo preukazuje aj predložená sms komunikácia, v ktorej matka svojej známej oznamuje, že mu dala facku. Zároveň v konaní pod sp.zn. 23P/197/2020 predložil súdu ďalšie dôkazy o zanedbávaní starostlivosti o deti, ktoré matka necháva doma samé a pri jazde automobilom nepripútava maloletú, čo ohrozuje jej život a zdravie. Ďalej namietal, že matka proti nemu manipuluje mal. Q., čo vyplýva aj zo znaleckého posudku PhDr. Z. podaného v trestnom konaní, kde ho matka obvinila z ublíženia na zdraví maloletému. Poukázal na to, že podkladom trestného oznámenia matky je lekárska správa o očnom náleze MUDr. T., ktorá je zamestnávateľom matky, preto považuje tento nález za vykonštruovaný a neobjektívny. Tvrdil, že matka proti nemu používa čiernu mágiu v snahe mu ublížiť. Matka nemá k oboom deťom rovnaký citový vzťah. Lepší citový vzťah má s mal. Q., pretože mal. W. je viac citovo naviazaná na neho, o čom svedčia aj predložené videonahrávky. Vyslovil názor, že súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní z nedostatočne zisteného stavu, keď rozhodol iba na základe návrhu matky, v ktorom sú uvedené nepravdivé skutočnosti, ktoré matka navyše nijako nepreukázala a nevyhodnotil dôkazy predložené v konaní pod sp.zn. 23P/197/2020. V prejednávanej veci nebola osvedčená danosť nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré nerieši daný stav. Maloletá nebola v ohrození života a o úprave styku sa jednalo s kolíznym opatrovníkom. Konštatoval, že súdu boli predložené dôkazy preukazujúce psychické rozpoloženie matky, jej konanie, ovplyvňovanie mal. Q., citové vydieranie a fyzické útoky na mal. W. a neho, osočovanie, požívanie alkoholu a zanedbávanie bezpečnosti detí. Namietal, že súd rozhodol bez dokazovania - pohovoru kolízneho opatrovníka s maloletou W. a odborného psychologického posudku. Vzhľadom na komplikovanosť prípadu a predpokladanú dĺžku konania existuje dôvodné podozrenie, že pomery nebudú odrážať skutkový stav po dlhšiu dobu, preto môže dôjsť k ohrozeniu zdravia maloletej a napadnuté rozhodnutie nebude v záujme dieťaťa. Otec má za to, že v danej veci je potrebné prihliadať predovšetkým na záujmy mal. W. a predpoklad jej zdravého vývoja v zdravom rodinnom prostredí bez citového vydierania, stresu a fyzických útokov. Všetky listinné dôkazy a videonahrávky boli vyhotovené z dôvodu, že v dome mal v rámci bezpečnosti nainštalovaný kamerový systém a alarm, ktoré matka už zničila. Tieto dokumentujú stav, kedy dochádza k ohrozeniu psychického a fyzického zdravia mal. W. a z pohľadu proporcionality je právo na ochranu zdravia mal. dieťaťa prioritné. V závere navrhol, aby odvolací súd zrušil resp. zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že zverí mal. W. do jeho osobnej starostlivosti, upraví styk a zaviazá matku prispievať na výživu maloletej v sume 100 Eur mesačne.

3. Otec podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 23.4.2021 predložil video nahrávku so zoznamom liekov (Diazepam, Lexaurin, Xanax, Zoplicon, Citalec, Oxyzepan, Mabron), ktoré sa podľa jeho tvrdenia nachádzajú v spálni matky v spodnom šuplíku, kde majú deti prístup. Uviedol, že súdu predložil aj tvrdenia a dôkazy o tom, že matka užíva aj alkohol, čo je v kombinácii s predmetnými liekmi veľmi nebezpečné.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že vzhľadom na jeho obsah a nezákonným spôsobom získané dôkazy považuje za cieľ otca dehonestovať a očierniť jej osobu pred inštitúciami, ako aj

spochybníť jej výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Matka má za to, že konajúci súd rozhodol v danej veci správne, pričom nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom vedeného na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 23P/197/2020. Poprela tvrdenia otca, že by medzi nimi mala byť uzatvorená dohoda o úprave styku, ktorá síce bola pripravená ale s nulitným záverom, pretože jej chýbala autenticita. Vo vzťahu k námietkam otca, že nemal vedomosť o vydaní neodkladného opatrenia poukázala na to, že neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho vyhotovením (§367 ods. 3 CMP). Rovnako považuje za rozporuplné tvrdenie otca, keď na jednej strane uvádza, že si po maloleťu prišla v zmysle vydaného neodkladného opatrenia dňa 31.3.2021 za prítomnosti polície a následne tvrdí, že zásielka bola k dispozícii až 7.4.2021, a že jej chcel maloleťu odovzdať ale táto ju údajne odmietla a bála sa jej, no na druhý deň ju odovzdal. V tejto súvislosti poukázala na ust. § 11 a § 12 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorých fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy a písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením. Z výkladu predmetných ustanovení je podľa jej názoru zrejmé, že vyhotovovať fotografie, či nahrávky je možné len so súhlasom nahrávanej osoby. Z ust. § 187 ods. 1 Civilného sporového poriadku navyše vyplýva, že dôkaz musí byť získaný zákonným spôsobom, čo nemôže byť informácia získaná v rozpore s právnymi predpismi. Uviedla, že otec súdu nepredložil žiadne relevantné argumenty, ktoré by osvedčovali hodnovernosť jeho tvrdení, naopak v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení išlo o nezákonným spôsobom predložené dôkazy alebo o dôkazy, ktoré nie sú meritom prejednávanej veci. Posudzovanie citového vzťahu k maloleťom a tvrdenie, že nemá k obom deťom rovnaký vzťah je pre ňu ako matku zarážajúce. Má za to, že právna zástupkyňa otca alebo samotný otec nemajú odbornú kvalifikáciu na to, aby takto posudzovali a spochybňovali jej vzťah k deťom. Zároveň neobstojí ani argumentácia, že súd prvej inštancie rozhodoval iba na základe jej návrhu. Poukázala na to, že v zmysle ust. § 329 ods. 1 CSP môže súd rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a nariadenia pojednávania, preto položila otázku na akom inom základe než jej návrhu mal konajúci súd rozhodnúť. V závere navrhla, aby odvolací súd odvolanie otca v plnom rozsahu ako nedôvodné zamietol.

5. Otec v odvolacej replike poukázal na to, že matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že jeho styk s mal. W. dieťaťu neprospieva a odmieta matku, pričom sa odvolávala vyjadrenia psychologičkej poradkyne p. E.. Uviedol, že matka svoje tvrdenia o tom, že nedodríava dohody, fyzicky napadol mal. Q., a že má psychickú poruchu osobnosti v dôsledku čoho má veľký strach o mal. W. nepreukázala žiadnymi dôkazmi, čím neuniesla bremeno tvrdenia a on je preto v pozícii vyvrátenia jej tvrdenia a preukázania skutkového stavu, ktorý sama nepreukázala. Tvrdil, že matka mu bráni v stretávaní s maloleťou, pričom na pojednávaní dňa 27.4.2021 v konaní pod sp.zn. 23P/197/2020 navrhla úpravu styku tak, že bude s dieťaťom len v minimálnom rozsahu, t.j. 2 hodiny každý druhý piatok. Trestné stíhanie vedené proti nemu pre ublíženie na zdraví mal. Q. považuje za vykonštruované na základe potvrdenia lekárky, v ktorej ordinácii matka pracuje. Predmetné konanie je toho času iba v štádiu vyšetrovania, kde platí prezumpcia nevinu. Vo vzťahu k námietkam matky o dôkazoch získaných nezákonným spôsobom uviedol, že je povinný brániť svoje meno a vzťah k mal. deťom, preto predkladá dôkazy ktoré získal na preukázanie pravdivých skutočností a okolností prípadu, pričom skutkový stav nevie preukázať inak. K dohode o úprave styku uviedol, že návrh tejto dohody predložil v spolupráci s kolíznym opatrovníkom, no matka ho odmietla. Keďže mal záujem s matkou spolupracovať ohľadom styku, kontaktoval za týmto účelom kolízneho opatrovníka so žiadosťou o spoluprácu. V tejto súvislosti uviedol, že keď mal mal. W. u seba v Košiciach, bol s ňou na prehliadke u zubára, z ktorej vyplynulo, že maloleťá mala značne zanedbaný chrup (11 zubných kazov). Matka to úplne odignorovala, nemala záujem a ochotu spolupracovať a podala predmetný návrh. K okolnostiam o odovzdaní maloletej matke uviedol, že matka ho vopred neoboznámila s vydaným neodkladným opatrením, no aj napriek neprehľadnej situácii jej chcel dieťa odovzdať, ale maloleťá s ňou odmietla odísť, pretože bola vydesená. K nezákonnosti dôkazov namietanej matkou poukázal na čl. 16 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 3 ods. 1. Vo výnimočných prípadoch je teda odôvodnený aj postup mimo rámca princípu legality, ktorý má svoj aplikačno - právny základ v tzv. teste proporcionality vzájomne kolidujúcich ústavných práv. V tejto súvislosti môže súd vykonať dôkaz v rozpore so zákonom, ak je právo protistrany ústavnokonformne posúdené, ako v konkrétnom prípade silnejšie právo, než porušenie právo toho, na úkor sa právo vykonáva. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn.

II US 1774/14. Ďalej poukázal na to, že videonahrávky boli vyhotovené na dvore rodinného domu, kde boli nainštalované bezpečnostné kamery, za účelom ochrany mal. detí, pričom matka o týchto kamerách vedela, čím s nimi vyjadrila konkludentný súhlas, preto ide o legálne nahrávky. Pokiaľ ide o nahrávky vyhotovené za prítomnosti dieťaťa v jeho izbe otec zdôraznil, že ako rodič má v zmysle Zákona o rodine právo vyhotoviť nahrávky jeho dieťaťa a nepotrebuje k tomu súhlas druhého rodiča. Ďalšia zvuková nahrávka bola vyhotovená v rodinnom dome, keď matka bola pod vplyvom alkoholu a on zavolať policajnú hliadku. Má za to, že tento dôkaz v zmysle testu proporcionality, kde kolide právo na ochranu osobnosti matky a právo na ochranu fyzického psychického zdravia maloletej je v konaní prípustný. Tento dôkaz bol predložený aj v priestupkovom konaní. Ďalší dôkaz, ktorý predložil je video záznam a fotografie o tom, že v rodinnom dome sa našli lieky, ktoré boli voľne dostupné mal. deťom, pričom sa jedná o lieky určené na liečbu úzkostných a depresívnych stavov a odvykanie od alkoholu. Jedná sa o antidepresíva, ktoré môžu vyvolať veľmi vážne poruchy psychiky, sústredenia, orientácie a nesmú sa kombinovať s alkoholom. Tvrdil, že situácia sa stále zhoršuje zo strany matky, ktorá mu bráni v stretávaní s mal. deťmi tým, že po jeho príchode do rodinného domu s deťmi odchádza, aby sa s nimi nestretol alebo ho z domu vyháňa. Ďalej tvrdil, že matka na jeho adresu používa hanlivé slová, urážky a vyvoláva incidenty, aby sa s deťmi nemohol stretávať. Keď matke oznámil, že si nahráva jej správanie, táto s tým prejavila konkludentný súhlas tým, že tieto nahrávky označila za nepoužiteľné. Vzhľadom na uvedené ma za to, že predloženými listinnými dôkazmi a video nahrávkami preukázal skutočnosť svedčiacu tomu, že matka mu bráni v stretávaní s deťmi, ovplyvňuje ich, zanedbáva ich výchovu a je vzbudené podobrenie, že matka užíva lieky, ktoré kombinuje s alkoholom. Má za to, že pomery nebudú upravené a ponechanie takého opatrenia v platnosti nie je v súlade so záujmami mal. W..

6. Matka v odvolacej duplike zdôraznila, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala z dôvodu, že otec nedodržiaval ich ústnu dohodu o vrátení maloletej. V návrhu rovnako spomenula kolíziu opatrovníčku p. E. a psychologickú poradkyňu p. E., ktorá jej telefonicky poskytla radu, ako má v konaní postupovať. Nikdy však neuviedla, že má od nej nejakú správu, nakoľko mal. W. nebola doma. Zdôraznila, že styku otca s maloletou nikdy nebránila, naopak zobral si ju kedykoľvek chcel. Návrh teda podala kvôli otcovmu správaniu, nedodržiavaniu dohôd a preto, že s ňou ohľadom detí nekomunikuje. Pokiaľ by s ňou otec komunikoval, tak sa môžu na styku vopred dohodnúť a deti by boli doma keď príde. Otcova odpoveď však bola taká, že on jej nie je povinný nič oznamovať. K tvrdeniam otca o zanedbanom chrupe maloletej uviedla, že maloletá absolvuje preventívne prehliadky u svojej zubárky v Michalovciach. Kazy na mliečnom chrupe neboli život ohrozujúce, a to zvlášť v čase núdzového stavu, ako jej to potvrdila aj lekárka, ktorú navštívil otec v Košiciach. Otec si takto našiel len ďalšiu zámienku ako ju ponižovať a urážať. Na podporu svojich tvrdení predložila záznam o zubných preventívnych prehliadkach maloletej. K otcom predloženým videonahrávkam uviedla, že na ich vyhotovenia nedala súhlas. Ďalej tvrdila, že maloletá bola ovplyvňovaná otcom a prichádzala od neho stále rozladená a v emočnom strese, preto navštívili psychologickú poradkyňu. Maloletá je momentálne aklimatizovaná, navštevuje škôlku a spomínané prejavy vymizli, pretože je v domácom prostredí. Poprela tvrdenia otca o tom, že trestné stíhanie vedené voči nemu je vykonštruované a v tejto súvislosti uviedla, že lekárka, u ktorej pracuje by nikdy nedala zavádzajúce informácie o zdravotnom stave pacienta. Dodala, že mal. Q. navštívil aj pediatričku, pretože poranenia, ktoré mu otec spôsobil nemal len na tvári. Poprela aj tvrdenia otca, že by proti nemu mal. Q. akokoľvek navádzala alebo že by ho zbila. Zo záverov psychologického vyšetrenia maloletého tiež vyplýva, že tento nemá sklon ku konfabulácii. Ďalej namietala, že otec a jeho právna zástupkyňa získali informácie o jej krátkodobej hospitalizácii (viac - menej vynútenej otcom) nezákonne a v tejto veci ešte využije všetky jej zákonné možnosti na ochranu osobných údajov. Obdobné kroky podnikne aj ohľadom fotodokumentácie vyhotovenej otcom o užívaní 6 druhov liekov, pretože ide o ľživé obvinenia. Otec svoje tvrdenia o zanedbávaní jej starostlivosti o deti navyše nijako nepreukázal. Rovnako nepreukázal ako sa staral o deti on keď ešte bývali v spoločnej domácnosti. Zdôraznila, že celá starostlivosť o deti a domácnosť bola a je len na nej a otec jej nijako nepomáha. Tvrdenia otca označila za nepravdivé s cieľom ju znemožniť a vyhnúť sa plateniu výživného. Zarážajúce je aj to, že má záujem len o mal. W., pričom ona má svoje deti rovnako rada a nikdy by ich nechcela rozdeliť. V závere uviedla, že nevidí dôvod na zrušenie neodkladného opatrenia a verí v spravodlivé rozhodnutie, pretože o svoje deti sa príkladne stará.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca konštatoval, že matka sa svojím návrhom domáhala zverenia mal. detí do jej osobnej starostlivosti. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s dôvodmi matkinho návrhu dospel k záveru, že v danej veci je nevyhnutný okamžitý zásah zo strany súdu, nakoľko otec nerešpektoval dohodu s matkou ohľadom času kedy mal mať maloletú W. vo svojej starostlivosti

a odmietol maloletú vrátiť matke. Otec tak bránil matke vykonávať keď jej rodičovské práva k maloletej. Kolízny opatrovník považuje napadnuté rozhodnutie za vecne správne a dôvodné, a to vzhľadom na skutočnosť, že otec konal v rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa.

8. Výrok uznesenia súdu prvej inštancie o čiastočnom zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia (výrok III.), odvolaním napadnutý nebol, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 367 ods. 2 CSP).

9. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 325 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

15. Odvolací súd preskúmal uznesenie v napadnutých výrokoch I. a II. v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej, že v danom prípade matka osvedčila naliehavosť úpravy pomerov účastníkov konania formou neodkladného opatrenia odovzdaním mal. W. do jej osobnej starostlivosti, nakoľko z návrhu a listín tvoriacich obsah spisu je zrejme existencia dôvodnej obavy, že dôležitý záujem mal. dieťaťa je ohrozený.

16. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že právna úprava rodičovských práv a povinností vyplývajúca jednak zo Zákona o rodine, ako aj z Dohovoru o právach dieťaťa je zásadne koncipovaná na rovnoprávnom postavení oboch rodičov (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine), čomu korešponduje právo detí na starostlivosť oboch rodičov s vylúčením akýchkoľvek nezákonných zásahov (článok 7, 8 Dohovoru o právach dieťaťa) a v zmysle článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi, musí byť záujem dieťaťa. Pre akékoľvek rozhodnutie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je teda podstatným posúdenie najlepšieho záujmu mal. dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú, ale o právne posúdenie vecí, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov a len ak to nie je možné, tak v starostlivosti toho z rodičov, ktorý má na to lepšie predpoklady. Obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, ktoré im vznikli zo zákona narodením dieťaťa, a preto obaja majú aj rovnaké právo podieľať sa na výchove dieťaťa, pokiaľ na ich strane neexistuje okolnosť, ktorá ich zo starostlivosti o dieťa vylučuje v tom smere, že ohrozuje stabilitu výchovného prostredia, príp. je v priamom rozpore so záujmom dieťaťa (nespôsobilosť rodiča vychovávať dieťa je daná najmä zdravotným stavom, fyzickým alebo psychickým, nevhodným výchovným prostredím alebo neexistujúcim, nedostatočným, alebo nevhodným prostredím domácnosti rodiča a pod.). Ustanovenie

§ 24 ods. 4 Zákona o rodine ukladá súdu pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností dbať na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi. Pokiaľ niektorý z rodičov nerešpektuje práva druhého rodiča, ako aj práva mal. dieťaťa, sú tu vážne pochybnosti o výchovnej spôsobilosti takéhoto rodiča.

17. Zo skutkových okolností v prejednávanej veci vyplynulo, že maloletá W., tak ako aj jej brat mal. Q., pochádza z manželského zväzku rodičov, ktorí toho času už spolu nežijú, pretože otec sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Na Okresnom súde Košice II prebieha konanie vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pod sp.zn. 23P/197/2020, ktoré nie je doposiaľ právoplatne skončené. Maloleté deti zatiaľ neboli zverené do osobnej starostlivosti žiadneho z rodičov.

18. V tomto prejednanom prípade bolo dostatočne osvedčené, že otec v marci 2021 porušil ústnu dohodu s matkou ohľadom starostlivosti a styku s mal. W., ktorú bez súhlasu matky premiestnil z miesta obvyklého pobytu, ktorý bol preukázateľne v bydlisku matky v Michalovciach, kde predtým rodičia žili v spoločnej domácnosti, do Košíc a maloletú matke v dohodnutej dobe nevrátil s odôvodnením, že mal. dieťa sa u neho cíti dobre. Odvolací súd konštatuje, že otec svojím konaním porušil jednak rodičovské práva matky, ako aj právo mal. W. na starostlivosť oboch rodičov, ako aj právo na udržiavanie pravidelného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi a zároveň ohrozil i stabilitu výchovného prostredia mal. dieťaťa. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že z hľadiska ochrany záujmov mal. dieťaťa bolo nevyhnutne potrebné bezodkladne otcovi nariadiť odovzdanie mal. W. do osobnej starostlivosti matky.

19. Vo vzťahu k otcom predloženým video a audio nahrávkam, ktorých účelom malo byť osvedčenie skutočností, že maloletá odmieta od neho odísť s matkou, noža bene preferuje osobnú starostlivosť otca, a že matka zanedbáva starostlivosť o mal. deti, odvolací súd konštatuje, že účelom neodkladného opatrenia nie je vykonávať rozsiahle dokazovanie ako v konaní vo veci samej, ale zabezpečiť účinnú a rýchlu ochranu v prípade možného ohrozenia záujmov, zdravia a života maloletého dieťaťa. Ďalej je potrebné zdôrazniť, že rozhodovanie o neodkladnom opatrení je konaním o dočasnom opatrení, ktorého zmyslom a účelom je rýchla (bezodkladná) a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci, pričom nepredstavuje samo osebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná a ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľom, prípadne inými účastníkmi konania. Pri skúmaní použiteľnosti predmetných nahrávok ako dôkazov v konaní je potrebné predovšetkým konštatovať, že predmetom konania vo veci je úprava výkonu rodičovských práv a povinností, kde v základnom, meritórnom konaní bude súd prvej inštancie skúmať, aký model výchovy bude do budúcnosti vhodný pre obe mal. deti rodičov. V prejednávanej veci ide o konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté dieťa (§ 367 CMP), z ktorého zákonnej úpravy je zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré musí zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodíť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom súd je vždy povinný posúdiť, či neodkladnou a dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru, a či táto dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. Legitímnym cieľom neodkladného opatrenia je v danej veci stabilita výchovného prostredia maloletej bez toho, aby boli právne pomery účastníkov upravené konečným spôsobom. Navyše z predmetu konania vyplýva, že tieto dôkazy neboli ani jediným možným pre osvedčenie skutočností, podstatných pre rozhodnutie vo veci neodkladného opatrenia. V danej veci je cieľom neodkladného opatrenia zachovanie stability výchovného prostredia mal. dieťa, a to konkrétne v domácnosti matky, v ktorej starostlivosti doposiaľ neboli zistené žiadne nedostatky, ako to vyplýva aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka, ktorý zastupuje maloletú a chráni jej práva a právom chránené záujmy v predmetnom konaní.

20. Záverom odvolací súd dodáva, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej s tým, že o definitívnej úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom rozhodne súd v konaní vo veci samej. Napokon v súlade s § 363 CMP môže súd zrušiť

nariadené neodkladné opatrenie, ak zistí v priebehu konania, že sa zmenili pomery alebo odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

21. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

22. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).